

OCENE
RECENSIONI
REVIEWSEgidio Trainito: ATLANTE DI FLORA & FAUNA DEL
MEDITERRANEO: GUIDA ALL'AMBIENTE SOMMERSO

Lansko pomlad je izšel pri naših zahodnih sosedih še en priročnik za prepoznavanje flore in favne Sredozemskega morja. Avtor knjige, ki je tudi izkušen potapljač in podvodni fotograf, se že vrsto let ukvarja z novinarstvom in njegove prispevke redno objavljajo v več italijanskih potapljaških revijah. Pa vendar se ta "še en priročnik" precej razlikuje od drugih. Že po zunanem videzu lahko opazimo, da je knjiga namenjena uporabi na terenu. Listi so namreč vpeti v obročke, kar bralcu omogoča, da knjigo popolnoma odpre. Format knjige je ravno pravi, da jo lahko nosimo s sabo in listamo po njej brez težav. Žal pa platnice niso plastificirane, kar bi bilo zelo koristno pri uporabi na morju.

Vsebinsko se knjiga razlikuje od drugih predvsem po izjemno velikem številu kakovostnih fotografij, prek 900. Vsaka omenjena vrsta, več kot 800, je namreč predstavljena z eno ali več fotografijami. Na to lastnost pri-

ročnika nas opozarja tudi avtor v uvodu. S tem je hotel omogočiti prepoznavanje vrst tudi tistim potapljačem in drugim ljubiteljem morja, ki so manj podkovani na področju morske biologije.

Pri določevanju vrst je avtorju pomagalo več strokovnjakov. Ker pa je bilo delo opravljeno le na podlagi predloženih fotografij, je zaradi negotovosti pod nekaterimi slikami poleg imena vrste tudi vprašaj. Večina fotografij je avtorjevih, vendar so jih veliko prispevali tudi drugi, med njimi tudi Marjan Richter, eden izmed pionirjev slovenske podvodne fotografije.

V uvodu lahko preberemo že skoraj klasičen opis Sredozemskega morja z vsemi njegovimi fizičnimi lastnostmi, kot so površina, prostornina, globina, tokovi, temperatura, slanost in še kaj. Tudi kratkega opisa zgodovine tega morja ne manjka. Pa vendar sem v nasprotju z drugimi tovrstnimi priročniki prvič zasledil tudi opis tujerodnih in tako imenovanih lesepskih vrst, katerih število se v Sredozemskem morju iz leta v leto počasi večja. Vzroki prihoda novih vrst so človeška dejavnost (balastne vode čezocean, marikultura) in globalne klimatske spremembe. Sledi splošen opis ekologije morja, kot so prehrabna veriga in razdelitev morskih organizmov glede na ožje okolje, v katerem živijo. Uvod se konča z razlago o ustaljeni razdelitvi organizmov v kraljestva in različna debla (*phyla*).

Pa smo že pri jedru priročnika, zaradi katerega bo knjiga pritegnila pozornost vsakega ljubitelja morskih lepot. Vsakemu deblu je posvečeno eno poglavje, ki se začne s kratkim opisom glavnih lastnosti pripadajočih organizmov tistega debla. Nato sledi lepo število fotografij. Pod vsako lahko preberemo navadno italijansko in znanstveno ime fotografirane vrste. Ravno te slike pripomorejo k lažjemu prepoznavanju vrst. Sicer bodo strokovnjaki morali poseči še po kakšnem bolj specializiranem gradivu za natančno določevanje. A kot sem že omenil, je priročnik namenjen predvsem navadnim ljubiteljem morja in terenskemu delu, ko pač ni mogoče imeti pri roki strokovne literature. Mene osebno je še posebej pritegnil tisti del, ki obravnava gole polže, saj doslej še nisem zasledil v nobeni knjigi tako velikega števila fotografij različnih vrst teh izjemno lepih mehkužcev. Enako bi lahko rekel tudi za ožigalkarje in rake.

Na koncu knjige je zemljevid Sredozemskega morja z vsemi obstoječimi zavarovanimi območji. Za Slovenijo sta omenjena Naravni rezervat Strunjan in Naravni spomenik Debeli rtič. Sledi kazalo latinskih imen, seznam ključnih besed in bibliografija ter kratek seznam koristnih povezav na svetovnem spletu.

Zaradi preglednosti in pestrosti fotografij je priročnik vsekakor zelo zanimiv za vsakega potapljača, športnega ribiča in ljubitelja morskega življa nasploh. Prav bo prišel tudi študentom in strokovnjakom vsaj pri začetnem določevanju vrst.

Samo Alajbegović

